

Jasna Dominko Baloh
DOBA fakulteta, Maribor

Sem zahtevna, moji cilji so bili zmeraj najvišji

Izzive prihodnosti bodo na najboljši možni način obvladovali tisti posamezniki, ki bodo razvili radovednost, domišljijo, vizijo, odpornost, samozavest in sposobnost organiziranega delovanja. Tisti, ki se bodo znali spopadati z napakami, a hkrati tudi napredovati. To so spretnosti, ki jih s klasičnimi metodami poučevanja ni mogoče razvijati, pravi Jasna Dominko Baloh, direktorica DOBA Fakultete. Dodaja, da je znanje dostopno, pridobivamo ga vsak trenutek, pomembno pa je, kako znanje uporabimo.

DOBA Fakulteta za uporabne poslovne in družbene študije Maribor je sodoben samostojni visokošolski zavod z enajstimi dodiplomskimi in podiplomskimi akreditiranimi študijskimi programi. Kaj za vas predstavlja znanje – pridobljeno tako formalno kot neformalno?

Z znanjem smo osebnostno močnejši, imamo širši pogled na svet, razvijamo sposobnost kritičnega razmišljanja, bolje se spopadamo z reševanjem problemov, lažje se odločamo in peljemo svoje življenje v »zeleno« smer. Učimo se vsak dan na vsakem koraku – ko preberemo članek, si ogledamo film, učimo se od svojih otrok, v komunikaciji z bližnjimi. Učimo se torej v najrazličnejših situacijah, ki so del našega vsakdana. Zame pomeni znanje možnost kakovostnega življenja, drugačnega razmišljanja, širšega pogleda na svet, povezano pa je tudi z vodenjem družbe. Po mojem prepričanju je znanje vsakega posameznika treba razumeti tudi kot javno dobro. Svoj slogan »Samo z znanjem prihaja DOBA sonca« uresničujemo vsak dan. Poudarjamo pomen znanja in učenja v vseh življenjskih obdobjih, vključno v podjetjih, kjer so že vrsto let v ospredju tudi mehka znanja in kompetence.

Če bi morali v zgolj nekaj stavkih opisati svojo pot učenja od otroštva naprej, kako bi jo opisali? Kaj vas je na tej učni poti najbolj zaznamovalo?

V šoli so me navduševali razmišljajoči in zavzeti učitelji. Znala sem tudi glasno izreči kritike na njihov račun in nisem marala krivic ter halo efekta. Svoje zanimanje za učenje sem uresničevala s študijem pedagogike in psihologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer sem imela možnost sodelovati z odličnimi profesorji – vizionarji. Pri učenju nisem marala preveč faktografije, bolj so me zanimale analize, primerjave, različne teorije. Pri razvijanju naše fakultete me je vodila misel, da mora biti ta drugačna, evropska, sodobna, vsakemu študentu mora omogočiti enake možnosti za razvoj.

Direktorica zavoda ste od leta 2004. Kako se je v tem času spreminjal odnos do znanja in izobraževanja? Kako pa ste se v tem času spremenili vi?

Vodenje fakultete je zame velik strokovni izziv. Svoje poslanstvo sem od začetka delovanja fakultete videla v odpiranju možnosti in dostopnosti študijskih programov. Svoje cilje smo dosegali s sinergijskim

povezovanjem razvojnega, izobraževalnega in svetovalnega dela ob stalnih inovacijah. Prav stalne spremembe v našem okolju, o katerih sprašujete, in potrebe gospodarstva ves čas spodbujajo razvoj novih študijskih programov ter novih sodobnih načinov poučevanja.

Spremljam povpraševanje, uspehe študentov na izpitih, njihovo zadovoljstvo, spremljam uvajanje pedagoških inovacij, spodbujam nenehno učenje, inoviranje in razvoj. Sem zahtevna, moji cilji so bili zmeraj najvišji. V vseh letih delovanja se moja visoka pričakovanja niso spremenila. Seveda so zame pomembne številke o vpisanih študentih, pomembno je poslovanje, a najpomembnejši so zadovoljni in uspešni študenti, učitelji in zaposleni. Zlepa ne pozabim pohval študentov, ki mi pogosto polepšajo dan. Vesela sem tudi podatka, da 84 % naših diplomantov po diplomi napreduje v karieri. To je za nas uspeh, diplomanti so naši zmagovalci.

Pri odgovoru na vprašanje, kako sem se spremenila, pa naj dodam še to, da se pri eni stvari nisem spremenila: še zmeraj zaupam intuiciji.

Kakšni so pa vaši kadri? Kaj iščete?

Naši sodelavci so veliki strokovnjaki, visoko motivirani, nenehno se učijo. Delo je izjemno kompleksno, sodelavci so odgovorni za procese, vsi delajo na projektih, ključno pa je tudi timsko delo. Visokošolski učitelji poleg predavanja sodelujejo pri razvoju fakultete, saj potrebujemo njihova znanja. Zame je pomemben prvi stik, a tudi sama sem se že kdaj zmotila. Zato si pomagamo tudi z zunanjimi strokovnjaki – psihologi, ki opravijo razgovor z ožjim izborom kandidatov. Zame so pri sodelavcih pomembni pozitivni pogled na svet, odgovornost, nenehno učenje, pa tudi zavzetost in skladnost njihovih osebnih vrednot z vrednotami fakultete.

Postati želite »vodilna online fakulteta v jugovzhodni Evropi in mednarodni zmagovalca ter fakulteta z največ online študenti«. Kako vidite povezavo med tradicionalnim šolanjem in šolanjem v prihodnosti?

Naš slogan je »Fakulteta, ki vidi dlje, fakulteta, ki se nenehno razvija in plemeniti«. Pri odločitvi za izvajanje študijskih programov v obliki online izobraževanja je bilo ključno iskanje odgovora na vprašanje, kako lahko napredek na področju informacijsko-ko-

Zame osebno pomeni znanje možnost kakovostnega življenja, drugačnega razmišljanja, širšega pogleda na svet, povezano pa je tudi z vodenjem družbe.

V šoli so me navduševali razmišljajoči in zavzeti učitelji. Znala sem tudi glasno izreči kritike na njihov račun in nisem marala krivic ter halo efekta.

Svoje poslanstvo sem od začetka delovanja fakultete videla v odpiranju možnosti in dostopnosti študijskih programov.

Razvili smo najzahtevnejši model e-izobraževanja, in sicer kot model celostno podprtega online učenja. Študentom je ves čas na voljo mentorska podpora.

Prav uvajanje tehnologij, ki postajajo vse pomembnejši sestavni del poučevanja, bo v prihodnosti krojilo in vpeljevalo nove načine poučevanja tudi v tradicionalnem izobraževanju.

munikacijskih tehnologij (IKT) izboljša dostopnost, kakovost in individualizacijo izobraževanja. Razvili smo najzahtevnejši model e-izobraževanja, in sicer kot model celostno podprtega online učenja. Študentom je ves čas na voljo mentorska podpora. Model ves čas dopolnjujemo in vpeljujemo inovacije. V sedemnajstih letih smo spremenili celoten pedagoški model v skladu z najnovejšimi dognanji pedagogike in visokošolske didaktike, nadgrajevali smo tehnologijo s poudarkom na interakciji med učitelji in študenti.

Pogosto slišimo očitke, da poteka visokošolsko izobraževanje preveč po ustaljenih tirih. S tem se popolnoma strinjam, saj je tradicionalno poučevanje osredotočeno na znanja, ki jih morajo študentje pridobiti, manj pa na načine pridobivanja znanja. Prav uvajanje tehnologij, ki postajajo vse pomembnejši sestavni del poučevanja, bo v prihodnosti krojilo in vpeljevalo nove načine poučevanja tudi v tradicionalnem izobraževanju. Naj poudarim, da je online izobraževanje svetovni trend že nekaj časa. Predstavlja izjemno hitro rastočo panogo, ki radikalno spreminja visokošolsko izobraževanje. Srečujemo ga na vseh ravneh izobraževanja, tako v formalnih kot neformalnih oblikah. Porast spletnega izobraževanja so beležili na vseh kontinentih že pred pandemijo covid-19, med njo pa se je to še okrepilo.

Kakšne trende še napovedujete glede izobraževanja?

Izobraževanje že dolgo ni več to, kar je bilo. Učitelj ni več edini vir znanja, znanje je dostopno vsak trenutek kjer koli. Učitelj je danes bolj usmerjevalec, motivator, razlagalec, mentor, ki študenta vodi do usvajanja potrebnega znanja in razvoja kompetenc. Vsi se danes sprašujemo, kako se mora visokošolsko izobraževanje razvijati v času svetovnih izzivov in družbenih sprememb. Raziskave kažejo, da bodo izzive prihodnosti na najboljši možen način obvladovali tisti posamezniki, ki bodo razvili radovednost,

domišljivo, vizijo, odpornost, samozavest in sposobnost organiziranega delovanja. Tisti, ki bodo sposobni razumeti in spoštovati ideje, perspektive ter vrednote drugih, se spopadati z napakami in regresijami, hkrati pa pazljivo napredovati. To so spretnosti, ki jih s klasičnimi metodami poučevanja ni mogoče razvijati. Tem trendom sledimo, saj je poleg strokovnih znanj poudarek na razvoju mehkih kompetenc, ki so kompetence prihodnosti.

Pomembne raziskave, ki se osredotočajo na trende v online izobraževanju, kažejo, da je online izobraževanje postalo »nova normalnost«. Trendi gredo tudi v smer digitalizacije, razvoja in uporabe odprtega izobraževanja oziroma odprtih učnih virov in s tem večanja personalizacije. V prihodnosti bodo vedno bolj pomembne mikrovalifikacije. To je učenje ob delu, ki omogoča pridobivanje praktičnih znanj v krajših programih, ki jih lahko zaposleni uporabijo takoj. Govorim o vseživljenjskem učenju.

Digitalizacija vas spremlja že od samega začetka, v učno tehnologijo za potrebe razvoja online študija, IT opremo in programe ste v zadnjih štirih letih vložili skoraj pol milijona evrov. Ali se je z epidemijo za vas sploh kaj spremenilo?

Področje IKT na naši fakulteti zagotavlja podporo študijskim in poslovnim procesom ter zagotavlja vse pogoje, da sistemi in programska oprema delujejo brezhibno. Informacijska podpora je tako eden izmed ključnih elementov konkurenčnih prednosti pri izvajanju vseh procesov. Iz leta v leto podporo nadgrajujemo z velikimi IT projekti in en velik projekt na področju IT smo zaključili prav v letu 2020. Sledimo najnovejšim trendom, kar je naša stalna prioriteta, ki se v času epidemije ni spremenila.

Pristen stik predavateljev s študenti je zelo pomemben in pride pri študiju na daljavo manj do izraza. Kako ga vendarle zagotavljate?

Gotovo so stiki in medosebni odnosi pomembni, saj smo družbena bitja. Človekovo potrebo po socialni pripadnosti in skupnosti je v šolskem sistemu – tudi v visokem šolstvu – nujno uresničevati. In to velja tako za klasično izvajanje poučevanja kot tudi za online izobraževanje.

Ponosna sem na to, da nam je uspelo povezati študente tudi izven študijskih aktivnosti. Ponosna sem na to, da študenti zaupajo online mentorjem, učiteljem in akademskim svetovalcem, ki jih podpirajo na njihovi študijski poti. Imajo klepetalnice, bloge, spletne seminarje in so ves čas med seboj povezani. Res pa je, da se najpogosteje prvič v živo srečajo na podelitvi diplom.

Razvili ste model online študija, ki je edini mednarodno akreditiran model v jugovzhodni Evropi, uporabljate pa ga v Sloveniji, na Hrvaškem in v Srbiji. So ti trgi vaš končni cilj? Kaj načrtujete glede na to, da vaši študenti prihajajo iz 46 držav sveta?

Tako je, DOBA Fakulteta je globalna fakulteta, edina v jugovzhodni Evropi z dvema mednarodnima akredi-

tacijama. Delež tujih študentov na fakulteti se večja. Prve tuje študente smo vpisali leta 2008, njihov delež je takrat predstavljal 4 %, danes pa predstavlja že 42 %. Programe izvajamo v slovenskem, hrvaškem, srbskem in angleškem jeziku. Hkrati smo že vrsto let odlični partnerji pri mednarodnih projektih in uspešno sodelujemo s tujimi fakultetami. Naš cilj je še povečati delež tujih študentov, tudi s skupnimi programi s tujimi fakultetami. V tem trenutku pri nas študira 1.240 študentov, skupaj jih je do danes pri nas študiralo več kot 8.000, ponosni pa smo na doslej 4.824 diplomantov.

Glede izobraževanja po svetu: kateri sistem, pristop iz tujine vam je blizu, vas je navdušil?

Odnos do študentov v svetu je velikokrat drugačen kot smo navajeni v tradicionalnem načinu izobraževanja. Študenti so v tujini partnerji. Tam je cilj, da so aktivni študenti, ni pomembna aktivnost profesorja. Samo v aktivnem učenju lahko razviješ kompetence, ne pa s ponavljanjem tega, kar je že napisano v knjigah. Znanje je tako dostopno, da ga lahko pridobimo vsak trenutek, pomembno pa je, kaj glede znanja uporabimo, kako to uporabimo in kaj razvijamo. Ko hodim po svetu, me fascinira, kakšen trud vlagajo v osebni razvoj študentov. Učitelji naj bodo torej motivatorji, študenti pa naj razvijajo tudi kritičnost. Naučiti se morajo reševati probleme, saj to danes delodajalci pričakujejo.

Ali nam lahko zaupate morebitni trenutek, ko ste ponosni, da ste pri nekem izzivu ali težavi odreagirali »pametno« in s pomočjo lastnih izkušenj izborili zmago za podjetje?

Kot inovativna fakulteta smo želeli študentom ponuditi drugačno kakovostno online izkušnjo in povečati dostopnost izobraževanja. Za nas je bil velik izziv odločiti se za študij na daljavo. Na začetku nam v Sloveniji nihče ni prav verjel, da bomo uspeli. Na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport so naš razvoj spremljali z nezaupanjem, nihče nas ni podpiral, a bili

smo trmasti in uspelo nam je. Z lastnim razvojnim in raziskovalnim delom smo razvili edinstveni model DOBINEGA online študija. To je naša največja zmaga in danes smo regionalni zmagovalci na področju online študija. Takratne izzive še danes uresničujemo na način, da s pomočjo tehnologije izboljšujemo kakovost poučevanja in učenja. Verjemite mi, da je razvoj tehnologij tudi na področju online izobraževanja zelo hiter. Zelo se trudimo, da mu sledimo in da v naše okolje prenašamo svetovne trende.

Kaj vam pomeni Nagrada GZS? Vam bo dala dodatni zalet?

Prejete Nagrade sem izjemno vesela. Nagrada je potrditev našega razvojnega dela, stalne inovativnosti in potrditev, da naš trud ni neopažen. Uspešno zgodbo DOBA Fakultete sooblikujemo vsi, predani in odgovorni sodelavci, odlični profesorji in online mentorji, zato nagrado delim s celotno ekipo. Nagrada pa je tudi odgovornost, je vodilo, da bomo tudi v prihodnje znali in zmogli skupaj s sodelavci z nenehnim učenjem reševati nove izzive, iskati boljše rešitve pri uresničevanju naše vizije. Ob tej priložnosti se zahvaljujem ekipi GZS, da nas je opazila in prepoznala naše uspehe.

Česa doslej na vaši osebni in poslovni poti še niste uspeli doseči, pa bi si tega zelo želeli v prihodnosti?

Prepričati odgovorne, da Slovenija potrebuje »odprto univerzo« po zgledu evropskih držav, ki bi skrbela za razvoj novih online študijskih programov in uvajanje inovativnih pedagoških pristopov v jugovzhodni Evropi.

Učitelj je danes bolj usmerjevalec, motivator, razlagalec, mentor, ki študenta vodi do usvajanja potrebnega znanja in razvoja kompetenc.

Sveži podatki za leto 2020:

Skupni prihodki: 3.248.761 EUR

Dobiček pred obdavčitvijo: 767.335 EUR

Število zaposlenih: 28

Dodana vrednost na zaposlenega: 119.572 EUR

Utemeljitev:

DOBA Fakulteta za uporabne poslovne in družbene študije Maribor je sodoben samostojni visokošolski zavod, ustanovljen leta 2004. Je del Poslovne skupine DOBA, ki deluje že 31 let. Vsi programi fakultete so akreditirani, izvajajo pet dodiplomskih visokošolskih strokovnih programov, pet magistrskih programov in doktorski program. Srednjeročna strategija razvoja DOBA Fakultete ima šest glavnih strateških usmeritev: Online, Znanje, Povezovanje, Rast in trajnost, Ljudje, Skupnost/Ljudje. Razvili so model online študija, ki je edini mednarodno akreditiran model v jugovzhodni Evropi in imajo največ online študentov, skoraj polovica jih študira iz tujine, iz 46 držav sveta. Vpis študentov se je v zadnjih dveh letih povečal za 20 %. S svojo unikatnostjo, odprtostjo in fleksibilnostjo so nosilci sprememb na področju inovativnega učenja, razvijanja aktualnih znanj ter raziskovanja za trajnostno rast. Raziskovalna in razvojna dejavnost je usmerjena predvsem v prijavo in izvajanje raziskovalnih in razvojnih projektov, diseminacijo in krepitev odmevnosti raziskovalnih rezultatov ter vključevanje študentov v raziskovanje. V letih 2018–2020 so bili kot nosilci ali partnerji vključeni v pet mednarodnih programov Erasmus+ in tri slovenske projekte Javne agencije za raziskovalno dejavnost (ARRS).

Družba je s triletno povprečno 12,4-odstotno rastjo ustvarila v letu 2019 3,1 mio EUR prihodkov in kar 103.000 EUR dodane vrednosti na zaposlenega. Tudi EBITDA v prihodkih od prodaje je znašala 25,8 % v 2019 ob 23,1-odstotni letni rasti v zadnjih treh letih. Rast prihodkov in dobička so beležili tudi v času epidemije v letu 2020.

Družbeno odgovorno ravnanje je sestavni del DOBINE poslovne filozofije in se odraža v odnosu do študentov, profesorjev in mentorjev ter v odnosu do družbe in okolja. Tako aktivno sodelujejo pri različnih družbenih akcijah, ustanovljeni imajo poseben učni sklad za pomoč študentom v stiski.